

UNIVERZITA KARLOVA
V PRAZE
Fakulta tělesné výchovy a sportu

Ergoterapie

PFYZ022

studijní opora pro kombinovanou formu studia

Ortotika - protetika

Bc. Zuzana Rodová M.Sc.
zuzana.rodova@lf1.cuni.cz

Praha 2020

Cílem předmětu je seznámení se základními informacemi o oboru ergoterapie. Cílem ergoterapie je maximální možná soběstačnost a nezávislost klienta v jeho životě. Hlavní oblasti práce ergoterapeuta jsou soběstačnost, práce a volnočasové aktivity.

Po absolvování předmětu budou mít studenti přehled jaké vyšetřovací a léčebné metody ergoterapeut používá u jednotlivých typů postižení. Seznámí se s výběrem a úpravou kompenzačních pomůcek. Předmět nabídne rovněž vymezení hranic mezi prací ergoterapeuta a ostatními členy multidisciplinárního týmu. Se zaměřením na spolupráci ergoterapeuta a protetika-ortotika.

Obsah výuky- témata:

1. Základní pojmy v ergoterapii. Vývoj ergoterapie a nynější postavení.
2. Role ergoterapeuta v rámci multidisciplinárního týmu.
3. Všední denní činnosti (ADL)- vyšetření a nácvik. Domácí návštěva.
4. Kognitivní funkce – vyšetření, trénink, možnosti externích pomůcek, kompenzační/adaptační přístup.
5. Kompenzační pomůcky- rozdělení, specifika výběru, možnosti jejich získání.
6. Terapie ruky-úchopy- rozdělení, vyšetření a možnosti nácviku, stimulace čítí.
7. Ergoterapie u dětí, např. DMO. Využití prvky hry při terapii.
8. Ergoterapie v ortopedii-u amputovaných. Ergoterapie v revmatologii.
9. Ergoterapie u neurologických diagnóz (CMP, TBI, RS,...)
10. Ergoterapie u osob po poranění míchy.
11. Ergoterapie v geriatricii. Prevence pádů.
12. Ergodiagnostika- hodnocení pracovního potenciálu

Požadavky na zápočet:

- účast na praktické výuce
- prokázané znalosti a dovednosti

Literatura:

1. KRIVOŠÍKOVÁ, M.: Úvod do ergoterapie. Praha. Grada. 2011
2. KLUSOŇOVÁ, E.: Ergoterapie v praxi. Brno. Národní centrum ošetřovatelství a nelékařských zdravotnických oborů. 2011
3. ŠVESTKOVÁ, O., SVĚCENÁ, K.: Skripta pro studenty bakalářského oboru Ergoterapie na 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy z projektu OPPA, hrazeného z Evropského sociálního fondu - Praha & EU: Investujeme do vaší budoucnosti „ Reforma bakalářských studijních oborů ergoterapie a fyzioterapie na 1. LF UK v Praze“ OPPA CZ.2.17/ 3.1.00/34141, 2013
4. RADOMSKI, M.V., TROMBLY LATHAM, C. A.: Occupational Therapy for Physical Dysfunction. Lippincott Williams and Wilkins, 7th edition, 2014
5. CARRARO, L.: Obnova pohybu po cévní mozkové příhodě- návod pro středoškolské rehabilitační pracovníky. Rehalb o.p.s., Praha 2002
6. JELÍNKOVÁ, J. a kol.: *Ergoterapie*, Portál, Praha 2009

7. WILLCOMM, T.: Assistive Technology, Solutions in Minutes, Atech Services, New Hampshire, USA, 2005
8. Svaz paraplegiků- Centrum Paraple: Cesta k nezávislosti po poškození míchy, 2004
9. Bakalářské a magisterské práce studentů ergoterapie 1.LF UK – repozitář UK (<https://is.cuni.cz/webapps/zzp/search/>)

Tématické plány kombinovaného studia

ERGOTERAPIE povinný předmět

Kontaktní výuka:

V rámci 3 dvouhodinových konzultací budou vyučována následující témata:

1. přednáška: Základní pojmy v ergoterapii. Historický vývoj ergoterapie a nynější postavení. Role ergoterapeuta v rámci multidisciplinárního týmu. Ergoterapeutický proces. Kazuistika klienta- ukázka jednotlivých oblastí ergoterapie.
2. přednáška/cvičení: Všední denní činnosti (ADL)- vyšetření a nácvik. Domácí návštěva. Kompenzační pomůcky- rozdělení, specifika výběru (dle klienta, dle pomůcky, dle firmy), možnosti jejich získání.
3. přednáška/cvičení: Ergoterapie HKK. Úchopy- rozdělení, vyšetření a možnosti nácviku. Stimulace čítí. Dlahování v rámci ergoterapie (termoplasty). Spolupráce ergoterapeuta, fyzioterapeuta a protetika při výběru protéz. Simulovaná disabilita- praktický nácvik využití různých pomůcek při postižení horních končetin.

Samostudium:

Návody:

Literární zdroje pro látku určenou k samostudiu jsou uvedeny výše, v povinné a doporučené literatuře prezenčního studia.

V případě nejasností je možné konzultovat problém s vyučujícím pomocí e-mailu či se emailem domluvit na individuální konzultaci (osobní nebo distanční-prostřednictvím zoom)

Kontrolní otázky se vztahují k neodučené problematice:

1. Ergoterapie u klientů s míšní lézí

Literární zdroje:

1. Svaz paraplegiků- Centrum Paraple: Cesta k nezávislosti po poškození míchy, 2004
2. RADOMSKI, M.V., TROMBLY LATHAM, C. A.: Occupational Therapy for Physical Dysfunction. Lippincott Williams and Wilkins, 7th edition, 2014

Klíčová slova: paraplegie, kvadruplegie, ergoterapie, soběstačnost

ÚKOLY PRO STUDENTY: Zodpovězte kontrolní otázky:

1. Jaké jsou pomůcky pro soběstačnost pro klienty s míšní lézí?
2. Jaké jsou zásady bezbariérovosti pro klienty s míšní lézí?
3. Jaké jsou pomůcky pro použití PC a jaké existují asistivní technologie?
4. Jaké jsou pomůcky pro funkční přesuny u klientů s míšní lézí?

2. Ergoterapie u klientů po CMP (cévní mozková příhoda) a TBI (Traumatic Brain Injury)

Literární zdroje:

1. CARRARO, L.: Obnova pohybu po cévní mozkové příhodě- návod pro středoškolské rehabilitační pracovníky. Rehalb o.p.s., Praha 2002
2. KRIVOŠÍKOVÁ, M.: Úvod do ergoterapie. Praha. Grada. 2011
3. RADOMSKI, M.V., TROMBLY LATHAM, C. A.: Occupational Therapy for Physical Dysfunction. Lippincott Williams and Wilkins, 7th edition, 2014

Klíčová slova: Cévní mozková příhoda, traumatické poškození mozku, ergoterapie, soběstačnost

ÚKOLY PRO STUDENTY: Zodpovězte kontrolní otázky:

1. Jaké jsou pomůcky pro soběstačnost pro klienty po CMP a TBI?
2. Jaké jsou pomůcky pro soběstačnost pro klienty s hemiparézou?
3. Jaké jsou zásady bezbariérovosti pro klienty po CMP a TBI?
4. Jaké jsou pomůcky pro použití PC a jaké existují asistivní technologie?
5. Jaké jsou možnosti dlahování oblasti horní končetiny u klienty po CMP a TBI ?

3. Ergoterapie u seniorů

Literární zdroje:

1. KLUSOŇOVÁ, E.: Ergoterapie v praxi. Brno. Národní centrum ošetřovatelství a nelékařských zdravotnických oborů. 2011
2. KRIVOŠÍKOVÁ, M.: Úvod do ergoterapie. Praha. Grada. 2011

Klíčová slova: ergoterapie, soběstačnost, frailty, senior

ÚKOLY PRO STUDENTY: Zodpovězte kontrolní otázky:

1. Jaké jsou pomůcky pro soběstačnost u seniorů?
2. Jaké jsou zásady bezbariérovosti u seniorů- prevence pádů?
3. Jaké jsou pomůcky pro úpravy telefonů, tísňové volání?
4. Možnosti home care u seniorů?

4. Ergoterapie u dětí

Literární zdroje:

1. KLUSOŇOVÁ, E.: Ergoterapie v praxi. Brno. Národní centrum ošetřovatelství a nelékařských zdravotnických oborů. 2011
2. KRIVOŠÍKOVÁ, M.: Úvod do ergoterapie. Praha. Grada. 2011

Klíčová slova: ergoterapie, soběstačnost, hra, dítě

ÚKOLY PRO STUDENTY: Zodpovězte kontrolní otázky:

1. Jaké jsou pomůcky pro soběstačnost u dětí?
2. Jaké jsou zásady bezbariérovosti v domácím a školním prostředí u dětí?
3. Jaké jsou pomůcky pro použití PC a jaké existují asistivní technologie?
4. Využití hry při vyšetření a terapii

5. Ergoterapie v ortopedii, u amputací a revmatologii

Literární zdroje:

1. KLUSOŇOVÁ, E.: Ergoterapie v praxi. Brno. Národní centrum ošetřovatelství a nelékařských zdravotnických oborů. 2011
2. RADOMSKI, M.V., TROMBLY LATHAM, C. A.: Occupational Therapy for Physical Dysfunction. Lippincott Williams and Wilkins, 7th edition, 2014

Klíčová slova: ortopedie, amputace, revmatologie, soběstačnost, ergoterapie

ÚKOLY PRO STUDENTY: Zodpovězte kontrolní otázky:

1. Jaké existují techniky pro jednoruké?
2. Jaké jsou pomůcky pro soběstačnost u všech třech oblastí?
3. Jaké jsou techniky ochrany kloubů u revmatických klientů?
4. Jaké existují pomůcky pro pacienty s amputací HK, DK?
5. Jaké existují kompenzační pomůcky po TEP kyčle a kolene?